

عنوان مقاله:

قاعده قرعه و گستره آن

محل انتشار:

دوفصلنامه فقه و اجتهاد، دوره 2، شماره 3 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسندگان:

علی سعیدی - محقق و پژوهشگر مرکز فقهی ائمه اطهار

مهدی اخلاصی - پژوهشگر مرکز فقهی ائمه اطهار

خلاصه مقاله:

قاعده «قرعه» از قواعد مشهور فقهی است که به دلیل توان پاسخ گویی و پر کردن برخی از خلأهای فقهی، دارای اهمیت و جایگاه ویژه‌ای در فقه اسلامی می‌باشد. قاعده‌ای که در مشروعیت فی الجمله آن شکی نیست، و حتی در برخی متون از آن به عنوان مقتضیات مذهب تعبیر شده است. پرسش مهمی که پاسخ آن در قلمرو کاربرد این قاعده تأثیرگذار است تعیین موارد جریان آن می‌باشد و این که میزان کارایی این قاعده به چه مقدار است؟ زیرا واضح است که اثبات دامنه‌ای گسترده برای این قاعده اهمیت آن را بیش از پیش خواهد کرد. بر همین اساس در باور برخی قرعه، قاعده‌ای عام بوده و از آن می‌توان به عنوان روشی مطمئن و عادلانه، در رفع هر امر مشکلی بهره برد، اما در مقابل برخی نیز به ادله‌ای استناد کرده‌اند که مفهوم آن این است که این قاعده دارای عمومیت نبوده و تنها در موارد خاصی مانند رفع تراحم و نزاع‌های مالی و حقوقی و یا مواردی که اصحاب به آن عمل نموده‌اند، کاربرد دارد، در مقاله پیش رو ادله هر دو دیدگاه طرح و قول عمومیت قرعه به عنوان دیدگاه صحیح تقویت گردیده است.

کلمات کلیدی:

قرعه، تراحم، عمل اصحاب، امر مشتبه، بناء عقلاء، تعیین واقعی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1124687>

